

Αριστερή Μεταρρύθμιση

Παράταξη Πανεπιστημιακών

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Από τον περασμένο Αύγουστο λόγω της επιλογής της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου να προχωρήσει στη ψήφιση του νόμου 4009/2011 με ευρεία κοινοβουλευτική πλειοψηφία αλλά χωρίς τη συναίνεση της πανεπιστημιακής κοινότητας, ζούμε εν μέσω πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής κρίσης ένα διαρκές bras de fer ανάμεσα στο Υπουργείο και την πανεπιστημιακή κοινότητα. Ως ΑΡΜΕ, έχουμε υπογραμμίσει ότι οι εκπαιδευτικοί νόμοι που έχουν ψηφιστεί κατά τις συνταγματικά προβλεπόμενες διαδικασίες εφαρμόζονται και κρίνονται στην πράξη. Αναδεικνύονται τα αρνητικά τους και ωριμάζουν οι προτάσεις και οι πιέσεις για τη βελτίωση τους. Οι νόμοι δεν είναι υπεράνω κριτικής και, όπως έχουμε αποδείξει, δεν παραιτούμαστε στο ελάχιστο από τη συνεχή προσπάθεια για την αλλαγή τους. Στην κατεύθυνση αυτή, τονίσαμε πως η δημοκρατική συμμετοχή όλων των συνισταμένων πανεπιστημιακής κοινότητας κρίνεται απαραίτητη.

Προφανώς, το πρώτο διακύβευμα της εφαρμογής του νόμου είναι το θέμα των Συμβουλίων των Ιδρυμάτων. Στην πορεία προς τη διαμόρφωση και την τελική ψήφιση του νόμου 4009/2011 η πανεπιστημιακή κοινότητα, μέσω των πρωτοβάθμιων οργάνων της και της ΠΟΣΔΕΠ, εξέφρασε ισχυρές επιφυλάξεις και αντιρρήσεις για το εύρος και το είδος των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Ιδρύματος. Αυτές οι επιφυλάξεις ή αντιρρήσεις δεν εισακούστηκαν, με αποτέλεσμα ο ισχύων νόμος να προβλέπει ένα πανίσχυρο Συμβούλιο χωρίς ουσιαστικό θεσμικό αντίβαρο στη Διοίκηση του Πανεπιστημίου. Σήμερα, την ίδια ώρα που το Υπουργείο έχει αποσυρθεί από τις πολιτειακές και οικονομικές εγγυήσεις για την ποιότητα του Δημόσιου Πανεπιστημίου, διακηρύσσει πως αν δεν γίνουν οι εκλογές μέχρι τις 15 Ιανουαρίου δεν θα υπάρξει η μειωμένη, έτσι κι αλλιώς, χρηματοδότηση. Το υπουργείο, δηλαδή, θεωρεί πως η περίφημη «μεταρρύθμιση» υλοποιείται μέσα σε ένα κλίμα παρακμής των δημοκρατικών θεσμών και τιμωρητικών πρακτικών.

Οι χειρισμοί, άλλωστε, του Υπουργείου για τη διεξαγωγή των εκλογών που θα αναδείξουν τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης των Πανεπιστημίων, οδήγησαν σε εκτροπές και καθ' υπέρβαση ερμηνείες του αυτοδιοίκητου. Όπως ήταν αναμενόμενο αυτή η διαδικασία πυροδότησε πολλές αντιδράσεις, στο εσωτερικό των πανεπιστημίων, οι οποίες φτάνουν συχνά σε απαράδεκτα για ακαδημαϊκούς δασκάλους επίπεδα και σε αντιδημοκρατικές συμπεριφορές, τις οποίες και έχουμε καταγγείλει. Ανεξάρτητα από τις αντιδράσεις αυτές, ωστόσο, αποτελεί κοινή διαπίστωση πως οι ασφυκτικές προθεσμίες και οι ανελαστικές προβλέψεις του Ν. 4009/11 δεν επιτρέπουν να αναπτυχθούν και να συζητηθούν στην πανεπιστημιακή κοινότητα οι προγραμματικές αρχές και

θέσεις των υποψηφίων, πριν την εκλογική διαδικασία. Στην πραγματικότητα, ένας θεσμός μείζονος σημασίας, όπως αυτός της διοίκησης του Πανεπιστημίου, είναι για άλλη μια φορά, υπονομευμένος από τη «λογικής της πυγμής» και «το παιχνίδι των άκρων» (βία, καταγγελία, αποχή).

Η ΑΡ.ΜΕ, ως υπεύθυνη πανεπιστημιακή παράταξη δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υιοθετήσει αυτό το δίπολο. Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε το δρόμο της ευθύνης και, άρα, της συμμετοχής στη διαδικασία, για να μη γίνουμε παθητικοί αποδέκτες των επιπτώσεων στη λειτουργία του Πανεπιστημίου, από τις αποφάσεις του οργάνου, με την όποια σύνθεση προκύψει. Επισημαίνουμε ότι το πρώτο Συμβούλιο που θα εκλεγεί σε κάθε Ίδρυμα, με βάση τις διατάξεις του νέου νόμου, έχει περαιτέρω αυξημένες αρμοδιότητες, καθώς θα κληθεί να εγκρίνει τον Οργανισμό και να αποφασίσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, να γνωμοδοτήσει για τη διάρθρωση του Ιδρύματος σε Σχολές και για τις ενδεχόμενες συγχωνεύσεις Τμημάτων, Σχολών και Ιδρυμάτων.

Θεωρούμε, λοιπόν, εξαιρετικά σημαντική τη διαδικασία εκλογής των εσωτερικών μελών στο πρώτο Συμβούλιο κάθε Πανεπιστημίου. Τα άτομα που θα εκλεγούν θα δώσουν περιεχόμενο σε πολλές από τις διατάξεις του νόμου, και ο τρόπος που θα λειτουργήσουν θα καθορίσει τη λειτουργία και το χαρακτήρα του Πανεπιστημίου για πολλά χρόνια. Γι' αυτό θεωρούμε ότι στο Συμβούλιο πρέπει να εκλεγούν ως «εσωτερικά μέλη» συνάδελφοι που είναι ολοκληρωτικά αφοσιωμένες και αφοσιωμένοι στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο της ή του πανεπιστημιακού λειτουργού.

Υπενθυμίζουμε πως για την ουσιαστική λειτουργία των νέων Συμβουλίων πρέπει να συντρέξουν δύο προϋποθέσεις. Η πρώτη αφορά την ύπαρξη ενός νέου ρεαλιστικού χρονοδιαγράμματος για την εφαρμογή του νόμου. Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου πρέπει να σταματήσει την αλαζονική της συμπεριφορά και να δώσει τον αναγκαίο χρόνο για την υποβολή υποψηφιοτήτων, ώστε να εκτεθούν δημοσίως και να συζητηθούν, σε ήρεμο κλίμα, αναλυτικά τα προγράμματα, οι προτάσεις και οι δεσμεύσεις των υποψηφίων για την προοπτική της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης. Η δεύτερη αφορά τον ίδιο το χαρακτήρα του οργάνου. Καλούμε το Υπουργείο να θεσμοθετήσει το συντομότερο με βάση τις προτάσεις μας, ένα νέο πλαίσιο αρμοδιοτήτων, με άξονα το συμβουλευτικό και εποπτικό ρόλο των Συμβουλίων.

Για την ΑΡ.ΜΕ, οι εκλογές δεν είναι ένα εργαλείο παραγωγής εντυπώσεων. Είναι ένα θεσμικό μέσο για να καταγραφεί η βούληση της πανεπιστημιακής κοινότητας για ένα Δημόσιο Πανεπιστήμιο που θα ανταποκρίνεται στην κοινωνική και εκπαιδευτική αποστολή του. Καλούμε τους συναδέλφους να συμμετέχουν ενεργά στο μέλλον των Ιδρυμάτων της χώρας, αρνούμενοι τα διλήμματα που τους θέτει η «μεταρρύθμιση των ερειπίων» και ο δρόμος της αποχής.